

BUURTKRANT

De Put in de Oude Morsch

17e jaargang, nummer 66, juni 2013

In dit nummer:

- Van de voorzitter
- Interview met Joekie de Lange
- De Stadstimmerwerf als parel
- Restaurateur Peter Willemse
- Historische winkelpui van Lido
- Anderhalf jaar digitaal buurtnieuws
- Marianne, schoenmaker
- Van de bestuurstafel

BUURTBORREL

1 juli 2013
20.00 – 22.00 uur

bij Lemmy's Café
Morsstraat 24

iedereen is van harte welkom
en voor leden is
het eerste drankje gratis

Tot dan!

Sponsors van buurtvereniging 'De Put in de Oude Morsch'

café
de JOKER

**WANTS YOU
BECAUSE ITS ALWAYS
BEER O'CLOCK!**

BIERPRIJS vanaf 17:00 uur tot 22:00 uur

vanaf 17:00 uur bier € 1,70*	vanaf 20:00 uur bier € 2,00*
vanaf 18:00 uur bier € 1,80*	vanaf 21:00 uur bier € 2,10*
vanaf 19:00 uur bier € 1,90*	vanaf 22:00 uur bier € 2,20*

Hereng. Jan 1 80,20'

OPENINGSTIJDEN
Di t/m Zo: vanaf 17:00

ADRES
Steenstraat 13,
Leiden

Volg ons ook op:

KOFFIE & LUNCH

MEER DAN 20 KOFFIESPECIALITEITEN
10 SOORTEN VERSE THEE
VERS GEPERSTE SAPPEN
DE ECHTE NEW YORK BAGELS
MUFFINS, BROWNIES & SANDWICHES
CHEESECAKE & CARROTCAKE

• ook om mee te nemen •

**de
Catwalk**

STEENSTRAAT 30 T/O RONDVAARTBOOT
071-5121524 WWW.DECATWALK.NL
DAGELIJKS GEOPEND VAN 10.00 TOT 18.30 UUR

Advertentie drukker

Colofon

De Put in de Oude Morsch is een uitgave van buurtvereniging "De Put in de Oude Morsch"

Redactie: Dorothea Cordess, Frits van der Mark en Nel Hansen

Interviews: Geertrui Marks

Omslagillustratie: Rien Hansen

Vormgeving Advertenties: Albert Claproth

Opmaak: Jasper Bot

Redactieadres: Narmstraat 29, tel: 513 45 85

Oplage: 450 exemplaren

Frequentie: 4x per jaar

Verspreiding: De buurtkrant wordt gratis huis aan huis verspreid door Fer Hansen aan alle bewoners van de buurt De Oude Morsch en wordt toegezonden aan relaties van de buurtvereniging.

Advertenties: Met vragen over het plaatsen van advertenties in de buurtkrant kunt u zich wenden tot Fer Hansen, tel: 513 45 85.

*****

Hebt u een artikeltje of een idee voor de buurtkrant, wilt u een activiteit aankondigen of iemand in het zonnetje zetten, geef dit dan door aan Nel Hansen, Narmstraat 29, tel: 513 45 85. Uw bijdragen aan de buurtkrant kunt u mailen naar:

buurtkrant@deoudemorsch.nl

De deadline voor de volgende buurtkrant is 6 september 2013

Contactpersonen voor de buurt

Buurtwerk LWO	tel: 512 07 61
Wijkagent	tel: 525 88 65
Servicepunt Woonomgeving	tel: 14071
Servicepunt Bouw en wonen	tel: 14071

Met klachten (bv. over hangjongeren, geluidsoverlast, etc.) kunt u bellen met:

De politie	tel: 0900 8844
Horeca Klachtenlijn	tel: 516 70 15
Evenementen-klachtenlijn	tel: 5661600
Reinigingspolitie	tel: 14071
in het weekend	06 - 53932497

Online: De website voor vragen, opmerkingen en klachten over de woonomgeving, is: <http://www.leiden.nl/woonomgeving>

**Van de
voorzitter**

John Marks

Deze 'Van de voorzitter' gaat vooral over feest. Allereerst over het zilveren buurtfeest. Vijfentwintig jaar De Put in de Oude Morsch vieren we op *zondag 8 september* met een extra feestelijke barbecue en een Open Podium. De jazzy band van onze buurtgenoot Niels Menken zal optreden en we hopen dat ook anderen met muzikale of theatrale talenten zich presenteren. Voor de fotografen onder ons is er weer een wedstrijd, met als thema de Oude Morsch en zijn bewoners.

En dan 3 oktober. Dat vieren we dit jaar opnieuw samen met de Historische Haven. Jarich, Sanne, Janneke, John en ik hebben de koppen al bij elkaar gestoken. De hoogtepunten van vorig jaar - oude ambachten, de parlevinker (nu met Limburgse vlaaien) en de rommelmarkt - komen terug. Wegens succes geprolongerd is het optreden van Rumor di Mare en Act of Mutiny, waarna we hutspot eten. Buurtgenoten kunnen zelf koken en meedingen naar de gouden stamper!

Maar het gewone leven gaat door. Met de gemeente zijn we in gesprek over plaatsen voor de buurt in de Morspoortgarage als compensatie voor de parkeerplaatsen die verloren zijn gegaan. Ook over het opknappen van de Morsstraat, die door de garage een belangrijkere aanlooproute tot de stad is geworden. Daarom wil de gemeente in 2013 'om te beginnen de straat zo opknappen dat hij aantrekkelijker wordt voor voetgangers'. Ik droom al van de bomen en bloembakken, van fietsen in frisse rekken, en van aantrekkelijke winkeltjes in de leegstaande panden. Ten slotte tracht het bestuur te voorkomen dat de herinrichting van het Morspoortplein vertraagd wordt als het Singelpark wordt uitgesteld.

We hebben dringend behoefte aan versterking: in het bestuur, bij de organisatie van evenementen, en voor hand- en spandiensten. Het is gezellig werk en hoeft niet veel tijd te kosten. Op een inlegvel in deze Buurtkrant kunt u zich aanmelden. Reacties naar: info@deoudemorsch.nl.

Joekie de Lange, medeoprichtster van de buurtvereniging

Jasper Bot

Rond koffietijd bel ik aan. Nadat ik het hekwerk open heb gemaakt, word ik hartelijk verwelkomd door mevrouw Joekie de Lange. Zij is mede oprichtster van de huidige buurtvereniging en is voor deze vereniging zo'n 10 jaar actief geweest. In het kader van het 25 jarig bestaan is het aardig om eens terug te gaan naar de tijd waarin het begon.

Terwijl de koffie wordt gezet, kijk ik naar buiten op het parkje De Put met de karakteristieke molen. Ooit was het een kale bouwput waar naast de woningen even later ook de buurtvereniging in de steigers is gezet. mevrouw De Lange heeft een map bewaard met daarin allerlei krantenknipsels rondom de bouw van het woningencomplex op de hoek van de 1ste Binnenvestgracht en het Galgewater.

Een van de folders kopt: "Wonen in het groen en aan het water.....En toch in de binnenstad." "Hierdoor ben ik overgehaald.", grapt mevrouw De Lange. "Rond 1983 ben ik hier komen wonen toen het huis klaar was. Daarvoor was hier een legerkazerne, die voor de bouw van de huizen werd gesloopt." In de map is te zien hoe er een kale vlakte was ontstaan. De molen De Put was er nog niet en ook de zo authentiek lijkende ophaalbrug moest nog gebouwd worden.

Park De Put vlak na de bouw van het woningcomplex. De molen is er nog niet.

Met de aankondiging van de komst van de Historische Haven ontstond er controverse. De klachten van de bewoners van het Kort Galgewater liepen uiteen van: stank van de oliekacheltjes tot het niet bereikbaar zijn van het Galgewater tijdens het schaatsseizoen. De twee garages zagen er ook een belemmering in voor hun zaak. De gemeente en vooral de nieuwe bewoners bij het park vonden het echter een goed idee, dat zeker de buurt zou verlevendigen. Er waren heftige vergaderingen met voor en tegens. Bewoners, die met hun advocaat kwamen, die dan weer de eigenaren van de schepen sommeerden de zaal te verlaten, kortom reuring alom. Om lid van de buurtvereniging te worden moest je echter geballoteerd worden en dat was onder meer de reden, dat een aantal bewoners onder leiding van Ingrid van Buren besloten een nieuwe buurtvereniging op te richten, die voor iedereen toegankelijk zou zijn, "de Put in de Oude Morsch". Door de toewijzing van de subsidie van de gemeente werd de nieuwe vereniging een feit, evenals de komst van de Historische Haven.

In het begin was het niet altijd even gemakkelijk geeft mevr. De Lange aan, er was geen computer, notulen moesten in meervoud getikt worden op de schrijfmachine. Wel mochten we voor onze vergaderingen en speelmiddagen voor de kinderen uit de buurt gebruik maken van een lokaal in het wachtgebouw dat aan "de Bijlen" toebehoorde. Destijds woonden er nog veel studenten in de wijk en die waren minder geïnteresseerd in een buurtvereniging, zij hebben immers al het studentenleven. "Ik kan mij nog herinneren dat we zelfs even een student als voorzitter van de vereniging hebben gehad. Die opende netjes de vergadering, maar na 5 minuten had hij het wel weer gehad met dat vergaderen. Dat was dus niet zo'n goede keuze."

Toch werden er toen ook al leuke dingen georganiseerd. Mevrouw De Lange herinnert zich nog dat er een tent rond de boom van park De Put was gemaakt, waar kindercircus werd gehouden en de melkboer uit de buurt had enkele paardjes, daar mochten de kinderen op Koninginnedag ritjes op maken.

Met het verdwijnen van de Koets-o-Theek verdween veel overlast uit de buurt. Mevrouw de Lange laat een bijbehorend krantenartikel zien: “Provinciebestuur: Koets-o-Theek hoort niet thuis in de Kruisstraat.” In plaats van de uitgaansgelegenheid kwamen woningen en daarmee nieuwe bewoners, waardoor de vereniging een wat grotere achterban kreeg. De inwisseling van enkele studentenhuizen voor vastere bewoners zorgden er ook voor dat de achterban meer binding kreeg met de vereniging.

Voor de gegroeide groep mensen was er genoeg om voor te strijden. Door een slechte regeling voor de koffieshops was er drugsoverlast, het afsluiten van de wijk voor doorgaand verkeer viel in slechte aarde, het verbouwen van de Stadstimmerwerf tot bejaardenwoningen gaf veel overlast, de grond was vervuild en voor eventuele beschadiging aan de belendende percelen in de Morsstraat heeft de buurtvereniging de stand van zaken geïnventariseerd en foto's laten maken. Verder was er vandalisme en diefstal van een van de beeldjes bij het monument in het park de Put.

Een ander punt was de restauratie van de Morspoort. Lange tijd wist men niet wat met de poort te doen na de opknapbeurt. De gemeente heeft zelfs voorgesteld dat de buurtvereniging zich in de poort zou gaan vestigen. “Echt een streek van de gemeente. De huur die wij zouden gaan betalen was 3 maal de subsidie die wij ontvingen! Dat plan is dus dan ook niet doorgegaan.” Uiteindelijk is er een goudsmid in terecht gekomen.

In de beginjaren werd de contributie nog jaarlijks opgehaald van deur tot deur, dit was nog een hele taak, aangezien je dan om de zoveel deuren meteen een waslijst te horen kreeg van wat er niet allemaal goed was en wat de buurtvereniging even moest regelen. “Toch ook wel leuk om aan terug te denken, tja tijdens het ophalen van de contributie kreeg je ook veel informatie over het wel en wee van vroeger. De meeste bewoners van destijds zijn echter toch langzaam verdwenen. En dan was er nog de overlast van hondenpoep.” In de notulen worden de daders beschreven als “van teckel tot kalf”. We hebben eens een ludieke actie gehouden door op de uitwerpselen vlaggetjes te prikken. Met de komst van de afvalbakken, plastic zakjes en de discipline van de hondenbezitters is dat probleem uiteindelijk opgelost.”

De buurt is in de loop van de tijd veel meer verlevendigd met de komst van de gezinnen en de daarbij behorende kinderen en met alle passanten die voorbij wandelen langs het park. Van de studenten op weg naar de Witte Singel, de moskeegangers op vrijdag, tot aan de gymnasiasten van de school aan het Noordeinde. “En dan hebben we natuurlijk ook nog de hangjongeren. Trouwens, de jongens luisteren beter naar je als je aangeeft dat ze hun eigen afval op moeten ruimen dan de meiden. Gelukkig is dat de laatste tijd verbeterd en het park wordt door de gemeente ook netjes schoongehouden.”

“Het is wel jammer dat het met de winkelstraat niet altijd even goed lijkt te gaan. Vroeger waren er veel leuke winkels in de Morsstraat, maar nu staan er toch regelmatig een aantal panden leeg. Het is zonde om te zien dat er dan na verloop van tijd regelmatig voor gekozen wordt om het tot een woning te verbouwen. Wel logisch met de crisis nu, maar een winkelstraat maakt de buurt toch een stukje gezelliger. Het is leuk wonen in Leiden. Ik kan zeggen dat ik het altijd een luxe heb gevonden dat ik op deze plek terecht ben gekomen. Voor mijn gevoel is de buurt veilig. Wat dat aan gaat hebben we wellicht nog het meeste last van een wildgroei aan verkeersborden. En natuurlijk van die paaltjes in de Morsstraat waar je fietsen tegenaan kan zetten. Die fietsen staan altijd aan de verkeerde kant. Rond 1990 zijn we hierover al begonnen bij de gemeente en zoals je ziet staan ze er nog steeds.” Wijzigingen zijn helaas vaak iets van de lange adem.

Met de vereniging zelf vindt ze het nu goed gaan. Ze noemt de buurtkrant, die door Nel en Fer Hansen is opgezet. Een leuk initiatief vond ze bijvoorbeeld de door de buurtvereniging georganiseerde rondleiding door de Oude Morsch tijdens het 400 jarig bestaan. Ook is ze te spreken over hoe museum Volkenkunde de buurt betreft bij haar activiteiten. Ze kijkt uit naar de (gedeeltelijke) realisatie van het Singelpark. “Hiervoor bestonden ook al soortgelijke plannen toen ik hier net kwam wonen.” Een heet hangijzer was toen het wel of niet plaatsen van de molen De Put. “In het begin moest ik er echt aan wennen, maar toen de wieken aan de molen waren bevestigd vond ik het toch een mooie aanwinst voor de buurt. Veranderingen vragen dus tijd voor zowel de uitvoer als voor de gewenning.”

Pareltjes in d'Oude Morsch: Stadstimmerwerf

Dorothea Cordess

Deze parel is wellicht de grootste in omvang in onze buurt. Prachtig gelegen aan het Galgewater, werd dit pand vanaf 1612 gebouwd.

De stadstimmerman, stadsmeestermetselaar en stadsmeestersteenhouwer maakten de plannen voor de bouw rond 1600. Vooral de steenhouwers waren belangrijk, de beste architecten waren haast allemaal ook steenhouwer. Door de vele activiteiten in die tijd zal de loods 'De Ark' al snel te klein zijn geworden. In 1603 werd een nieuwe werkplaats ingericht op een terrein tussen de Houtstraat, Pieterskerkhof en Rapenburg. In 1611 werd Leiden uitgebreid. Heel de nieuwe wijk werd in de wandeling nog lang 'de nieuwe stad' genoemd. Er werd vrijwel meteen gedacht om de opslag van hout en het timmeren en zagen te verplaatsen naar het Galgewater. Hier konden grote schepen lossen, was opslagruimte in overvloed en had niemand last van gezaag en gespijker. Van 1612 tot 1616 werd de werf en een dienstwoning gebouwd. Het nieuwe complex was allereerst bedoeld voor de stadstimmerman. Het werd ontworpen door Jan Ottensz. van Seyst. Boven de linkse poort kwam het stadswapen, het jaartal 1616 en het opschrift STADS STEENHOUWERSWINKEL en boven de meest rechtse naast het stadswapen en het jaartal 1616 het opschrift STADS TIMMERWERF.

Het nieuwe stadstimmerwerf werd ontworpen door Lieven de Key. Tot 1836 woonden er verschillende steenhouwers in de dienstwoning aan de Smidssteeg. Toen op 13 april van dat jaar Van Banchem overleed zat er in de Leidse vroedschap niemand die genoeg kennis en ambitie in de bouwvakken had om hem op te volgen. Het stadsbestuur benaderde Arent van 's Gravesande. Omdat deze geen lid van het stadsbestuur kon worden (hij woonde niet in Leiden maar in Den Haag) kreeg hij de titel van 'fabryck'. Deze nieuwe architect had uiteraard woonruimte in Leiden nodig en men ontruimde voor hem het huis aan de Smidssteeg. Zijn komst luidde een tijd van haast ongekende bouwactiviteiten in. Het karakter van de stadstimmerwerf veranderde.

Was eerst vooral het zagen van hout een van de belangrijkste taken, nu kwam de nadruk sterk te liggen op de opslag van hout. De nieuwe 'fabryck' liet minder werk door de stadstimmerman en – metselaar verrichten en werkte meer op aanbesteding. Zo werd in 1650 achter de Stadstimmerwerf begonnen met de bouw van een graanopslagplaats naar ontwerp van Arent van 's-Gravesande. Hij werd opgevolgd door Willem van der Helm tussen 1662 en 1675 stadsbouwmeester en hoofd van de stadstimmerwerf. Na 1675 werd er vrijwel geen nieuwbouw gebouwd.

Door dit voormalige luik in de muur werd het salaris uitbetaald.

Leiden gleed af op alle fronten, totdat het een arm, ontvolkt en cultuurarmoedig provinciestedje geworden was. De Franse tijd was voor de gebouwen van de stad rampzalig. Alleen het hoognodige onderhoud werd nog gepleegd. Omdat in die tijd ook al het hout en andere materialen door de aannemers geleverd moesten worden, stond het grote complex vrijwel leeg. De stad kocht in 1820 een huis in de Smidssteeg grenzende aan het complex. Later is dit bij de Stadstimmerwerf getrokken.

Tussen 1900 en 1930 is niet veel bekend, omdat bij de stadhuisbrand in 1929 veel archieven verloren zijn gegaan. Tussen 1930-1945 was het crisis en oorlog, maar vanaf 1945 werd er weer gebouwd. In 1949 werd het terrein uitgebreid met een ziekenstal aan de Smidssteeg. In 1952 werd begonnen aan de inrichting van een behoorlijke wasgelegenheid voor het personeel.

Ook komt er een schaftlokaal, wordt de schilders werkplaats vergroot en de timmerwinkel uitgebreid door ruimten een nieuwe bestemming te geven. Voor de restauratie worden zo'n 220 oudhollandse blauw gefigureerde tegels gebruikt, voor een deel afkomstig uit Museum De Lakenhal. Dit in ruil voor een 18^e eeuwse fauteuil. Vanaf 1887 tot 1986 zijn er bewaarders en zelfs hulpbewaarders, in gemeentedienst, aangesteld. Zij woonden in de 'bewaarderswoning'. Ze zijn belast met de zorg voor de goede orde en houden toezicht. Verder houden ze de inventaris bij en zijn ze verplicht om aanwezig te zijn tijdens werktijd maar ook daarbuiten. In 1979 ondergaat het pand een grondige restauratie en krijgt het de bestemming wonen.

Ik heb Henk en Mieke Vrijbloed mogen interviewen. Zij wonen acht jaar in de Stadstimmerwerf. Ze waren een keer uitgenodigd door een oud collega van Henk die er al woonde en waren op slag verliefd. Mieke: "en vroeger toen ik van de huishoudschool kwam keek ik altijd naar het huisje van mijnheer Spiekerman en dacht ik altijd als ik later groot ben ga ik daar wonen". Ze hebben zich ingeschreven bij de stichting en na vier jaar op de wachtlijst kregen ze dit huis aangeboden. Henk: "toen ik hier voor het eerst kwam, dacht ik moet ik hier wonen? Alles donker en somber. Eenmaal opgeknapt is het heerlijk wonen hier".

Er loopt een balk dwars door de wc in het huis van Mieke en Henk.

Officieel zijn de woningen bestemd voor 55 plussers. Mieke heeft gelezen dat er vroeger overtollige zwerfhonden in het Galgewater werden verdrinken. Henk: "vroeger werd alles wat overtollig was in het water gegooid". Ze hebben veel boeken over Leiden en de Stadstimmerwerf in de kast.

Henk: "als je hier voor de deur zit en er komen burens langs dan maak je daar een praatje mee. Mieke: "er worden hier geen slingers opgehangen als iemand jarig is". Henk: "ik zit wel eens te vissen en dan komt de buurman ook". Van de tuin wordt niet door alle bewoners gebruik gemaakt. Henk en Mieke zijn zeer te spreken over het onderhoud van het pand (verleden jaar nog gedaan) en het onderhouden en de schoonmaak van de tuin (door De Zijl Bedrijven). Mieke vertelt dat de bewoners hun steentje bijdragen door binnengewaaide vuil zelf op te pakken. 's Avonds als het gaat schemeren doet een van de bewoners de poort dicht. Van overlast is geen sprake. Wel komen er overdag zeer regelmatig bezoekers/toeristen binnen de poort die soms vragen stellen. In de folder staat dat ze de bewoners niet lastig mogen vallen.

Soms zijn er brutale vragen "wat is de huur" en "hoe lang moet je ingeschreven staan". Henk legt ook in het Engels graag de historie van het pand uit. Ook vragen mensen of het een flat is en hoe het hier in elkaar zit. Verder worden er regelmatig bruidjes in de tuin gefotografeerd. Mieke en Henk vinden het erg leuk om in zo'n historisch pand te wonen. Ook vinden ze de plek in Leiden fijn met restaurants, terrasjes en de Haarlemmerstraat in de buurt. Ze vinden het een rustpunt ondanks dat de onmiddellijke omgeving levendig is met de kroeg om de hoek en de bootjes op het water in de zomer. Mieke en Henk: "de Stadstimmerwerf is zeker een pareltje". "Het is opgebouwd door leerlingen en daardoor zijn er wel bepaalde gebreken". Er is veel scheef. Maar dat nemen ze voor lief. "Verder is het gehorig maar dat heeft ook zijn voordelen. Je weet dat je buurman thuis is". Mieke neemt me mee voor een rondleiding door de rest van het prachtige pand en wijst me op een kleine binnentuin. Alles ziet er heel verzorgd uit met veel zichtbare oude ornamenten.

bron: Stadstimmerwerf, stadshulpwerf, stadswerf door P.J.M. de Baar, L. Barendrecht en H. Suurmond-van Leeuwen. Uitgegeven door de Gemeente Leiden, Directie Civiele Werken

Restauratie Studio Peter Willemse

Geertrui Marks

In het enorme pand Kruisstraat 1b, een grote 'schoenendoos' zonder ramen, wonen en werken sinds 1990 restaurator/schilder Peter Willemse en designer/goudvergulder Joyce de Gruiter. Naast de voordeur zijn de bedrijfsborden met de namen Restauratie Studio Peter Willemse, Stelling Projecten en Ugowo aangebracht.

Na een halletje, sta je meteen in het enorme atelier van zeventig vierkante meter, en je komt ogen tekort. De ruimte wordt verlicht door neonlampen, die een rustgevend daglicht uitstralen. Aan de wand hangen schilderijen uit de achttiende en negentiende eeuw die Peter als restaurator onder handen heeft, ernaast twee kleurrijke schilderijtjes van het dochtertje van een Chinese klant in Jakarta, Peters recente portretopdracht, maar wat het eerst opvalt zijn de vele kleurige, humoristische sculpturen en objecten van Joyce die op planken aan de muur en op de tafels staan uitgesteld: de elegante *Doerian* schoen met de extreem hoge hak bijvoorbeeld, een exemplaar uitgevoerd in hout en 22,5 karaat bladgoud, de *Stardust* schoen in ultramarine met bladgouden noppen, of 'de schoen met het gesmolten ijs', genoemd naar de ijssalon van de buurt La Venezia op de Steenstraat. De schoensculpturen, uitgebracht in genummerde exemplaren met certificaat, waarvoor Joyce zich laat inspireren door bekende fashion designers, zijn onder kunstverzamelaars zeer geliefd. Veel van haar ideeën haalt ze uit de collectie schoenen die ze zelf bezit. Inmiddels heeft ze exposities en presentaties op kunstbeurzen in Bazel, London, Parijs en Hongkong.

Verder staan er grappige figuurtjes van meisjes, poppetjes en fabeldieren die zo uit een sprookje weggelopen lijken te zijn. Of beter misschien: uit Alice in Wonderland of een stripverhaal, simpel, maar met uitvergroete details. En dan de grillig gevormde witte vazen, gemaakt van gerecycled porselein, verguld met bladgoud en een bos rozen erin. Vrolijk, creatief, hip, maar door hun zorgvuldige opstelling ook rustgevend. Een eigen wereld die klopt, net als het grote stenen beeld, versierd met gouden tattoo motieven, dat aan een mediterende sumoworstelaar doet denken.

Joyce brengt thee en gaat aan haar werk, Peter vertelt. Eerst over het huis: achter deze kolossale ruimte bevinden zich een tweede atelier, een kantoor, en een werkplaats voor de lijstenrestaurator Jos Prins. Boven is het woonhuis. Van hun vriend Wim Stikkelorum, de toenmalige eigenaar van de lijstenmakerij en winkel in kunstschildersmaterialen Towi in de Morsstraat, hoorden ze dat de ruimte leeg stond. Toen ze het pand betrokken, was de Stelling Galerie, die in 1982 op de Lange Mare als een idealistisch initiatief van jonge kunstenaars was begonnen, al op weg een professionele organisatie te worden met een ambitieus tentoonstellingsbeleid. De galerie zat inmiddels in de Tuinzaal van Sociëteit De Burcht, maar verhuisde in 1994 naar de Kruisstraat. Het programma werd steeds internationaler, er werd een aantal grote projecten op locatie georganiseerd, die nationaal en internationaal gewaardeerd werden en zo werd de Stelling een toonaangevende avant-garde galerie.

Voor hun inspanningen ontvingen Joyce en Peter in 1997 de Art Amsterdam Award en de Cultuurprijs van de Gemeente Leiden. Bekende kunstenaars als de Leidse striptekenaar Eric Schreurs, een goede vriend van Peter, vooral bekend om zijn Joop Klepzeiker-strips, de Amerikaanse componist en beeldend kunstenaar David Byrne, bekend geworden als voorman van de New-Wave popgroep Talking Heads, de wereldberoemde fotografen Nan Godin en Inez van Lamsweerde en de Engelse modeontwerpster Vivienne Westwood exposeerden er.

De buurt had geen weet van de beroemdheden die hier in onze straatjes liepen en soms bij Jills aten. Hun werk werd in talloze kunsttijdschriften en culturele bijlagen van bladen over de hele wereld besproken en is opgenomen in belangrijke museale collecties. In het begin van de jaren negentig werden er 's avonds achter in het pand in het cursuscentrum De Ruimte, in samenwerking met Ton en Wim van Towi, schilderlessen gegeven, waarvoor als leraren jonge kunstenaars werden aangetrokken. Het waren inspirerende en gezellige avonden.

Maar, helaas, de meeste galeries kunnen het hoofd financieel niet meer boven water houden. Enerzijds door de crisis, maar meer nog door het internet. De kunst koper weet zelf zijn weg naar de kunstveiling te vinden, en heeft de galeriehouder niet meer nodig. Zo moest de geplande tentoonstelling met schilderijen van de wereldberoemde David Bowie helaas worden gecancelled vanwege de hoge transport- en verzekeringskosten. De galerie is in 1997 officieel gesloten, maar als Stelling Projecten nog tot 2007 doorgegaan met het organiseren van cultuur op landgoed Kasteel Oud-Poelgeest.

Peter heeft zijn werkterrein verlegd naar de restauratie en schoonmaak van schilderijen, werk dat hij al vanaf 1985 deed als restaurator voor een atelier in Katwijk. Sinds 1997 heeft hij op Kruisstraat 1b de Restauratie Studio Peter Willemse gevestigd. Hij voert grote opdrachten uit, meestal van particulieren die hij kent van de galerie, maar ook van Museum De Lakenhal, Molen Museum de Valk, de Hermitage en Artis in Amsterdam. Particulieren kunnen een afspraak maken om een vrijblijvende offerte te laten maken voor het inlijsten van een schilderij, het vergulden van een lijst of object of voor de restauratie van schilderijen, tekeningen, etsen en sculpturen vanaf de zeventiende eeuw. Zo, vertelt Peter met plezier, belde er op een zondagmiddag een student met de vraag of hij naar een schilderij wilde komen kijken, omdat hij overwoog het te laten restaureren voordat hij het zou verkopen. Normaal gesproken gaat Peter niet naar de klanten toe, maar dit keer maakte hij een uitzondering. In een studentenkamer, met nog zichtbaar de sporen van het zaterdagavondfeestje van de dag ervoor, kwam van achter een bed een groot doek in een gouden lijst tevoorschijn, waarvan Peter onmiddellijk de kwaliteit herkende. Met een taxi werd het naar de Kruisstraat vervoerd.

Hij belde Jobs Ubbens, directeur van het Amsterdamse veilinghuis Christie's, die de volgende dag kwam kijken. Het bleek een schilderij voor de tsaar uit 1833 van een Russische kunstenaar te zijn. In Londen is het doek voor 300.000 pond geveild. Een ander hoogtepunt was in 2011: de restauratie van twee unieke negentiende-eeuwse muurschilderingen, die onder het behang tevoorschijn waren gekomen tijdens de renovatie van een prachtig woonhuis aan de Hooglandse Kerkgracht.

Peter is een selfmade man. Als jongen ging hij, zodra hij oud genoeg was om zonder begeleiding naar binnen te mogen, naar Museum De Lakenhal om in ademloze bewondering naar de schilderijen te kijken. Hij schilderde zelf en leerde in de praktijk, door goed kijken, door zijn contacten in de kunstwereld, door de gesprekken met de leveranciers van de materialen, en door te lezen. Hij en Joyce zijn altijd harde werkers geweest, ze staan vroeg op en werken zeven dagen per week. Tegenwoordig restaureert Peter, vaak met hulp van Joyce, tot aan het begin van de middag, de rest van de dag is voor het creatieve werk. Hij heeft er iedere dag zin in, hij is productief, en zeker niet het type van de gekwelde kunstenaar. Dat is wel jammer, zegt hij met veel zelfspot, want tragische kunstenaars worden vaak beter betaald. Veel inspiratie doen Peter en Joyce op tijdens hun reizen. Ze hebben een groot deel van de wereld gezien en op veel plaatsen binnen en buiten Europa gewerkt. Minstens een keer per jaar proberen ze hun

favoriete stad Hong Kong te bezoeken, waar ze zoveel inspiratie opdoen. Peter vertelt smakelijk over een werkvakantie in Zuid Afrika, waar ze bij Kaapstad in het tweede huis van een klant mochten logeren. Peter schilderde en Joyce maakte een fotoserie van de townships. De gefotografeerden kregen de foto waar ze op stonden, en een compleet fotoboek dat nu in de bibliotheek in Hermanus ligt, voor hen een uniek geschenk. Ze waren zo dankbaar dat ze Joyce en Peter tijdens hun laatste bezoek onthaalden en toezongen in een volle swingende kerkdienst, waar zij de enige Europeanen waren.

Behalve op de restauratie steunt het bedrijf op nog drie poten: de beelden en designconcepten van Joyce, Peters Bali bloementuinen (die evenals de beelden van Joyce te zien en te koop

zijn (o.a. in Studio De Klare Lijn in Leiden), en als derde de schilderijen die Peter onder de naam Pierre Guillaume voor Azië maakt: grote, kleurige, impressionistisch geschilderde doeken van landschappen en mensen, meestal aan het strand van Bali. Peter en Joyce zitten nog vol ideeën en plannen, voor hen samen, en ieder voor zichzelf. Ze zijn complementair en werken iedere dag met plezier. Ambachtsmensen die de digitalisering niet als bedreiging of concurrentie zien. Ze volgen de ontwikkelingen in de nieuwe media, zoals 3D-printers, en kijken of ze iets kunnen gebruiken. De beelden in het atelier zijn moeilijk in woorden te vangen. Maar wie googelt op Joyce de Gruiter, op Restauratie Studio Peter Willemse of Pierre Guillaume vindt een aantal informatieve sites en krijgt een goede indruk van hun werk en vooral ook van hun enthousiasme.

Project historische winkelpuien: De Lido bioscoop

Frits van der Mark

Deze aflevering gaat over de panden Steenstraat 37 en 39 die al sinds lange tijd als bioscoop in gebruik zijn. De geschiedenis, de aanpassingen en de meer recente renovatie van de gevels wordt beschreven. De grote en beeldbepalende gevel van pand nummer 39 is met relatief weinig ingrepen weer in haar oude luister teruggebracht.

Voor wat de bouwgeschiedenis betreft gaan we terug naar rond 1900, beide panden waren toen in gebruik als hotel. Nummer 37 was hotel Rijnland en had een centrale entree met links twee en rechts drie ramen. Het pand had een natuurstenen plint en ervoor was een natuurstenen stoep met stoepbalusters aanwezig.

Uitzicht op de panden van de Steenstraat

Een prachtig verstild beeld van nummer 37 en de hoek Steenstraat - Narmstraat

Nummer 39 had een hoge lijstgevel met vier vensters. Op de tweede verdieping waren deze uitgevoerd als rondboogvensters. Dit kwam op de begane grond terug met vier openingen die een ronde boog op natuurstenen kapitelen hadden. Daarachter waren de ramen en de ingang van het pand. De gevel was uitgevoerd in schoon metselwerk, verder was er een natuurstenen plint met een stoep langs de straat.

Uit onderzoek in het bouwarchief van de gemeente Leiden blijkt dat voor 1932 de drie ramen op de begane grond van nummer 37 al vervangen zijn door een doorlopende pui met brede ramen en bovenlichten met roedeverdeling. In 1932 worden ook de ramen links aangepast.

Foto uit 1967 met gewijzigde ramen. Het pand is dan in gebruik door de Nieuwe Leidse Courant

In 1934 wordt door architect A.T. Kraan uit Oegstgeest een plan ingediend om Steenstraat 39 te verbouwen tot bioscoop. De voorgevel van het pand krijgt een geheel nieuw ontwerp, het middendeel wordt voor een groot deel verwijderd en opgevangen door een staalconstructie. De hele gevel wordt bekleed met natuurstenen blokken en een middendeel dat boven de daklijst uitsteekt. De houten kozijnen krijgen glas-in-lood beglazing en ter hoogte van de tweede verdieping komt een reclametekst. Het portiek heeft drie dubbele toegangsdeuren en een luifel met een golvende bovenlijn. Bij een aanpassing van de indeling op de begane grond van Steenstraat 39 wordt het golvende luifel omkleed met houten delen in een rechthoekig kader.

De panden samengetrokken als bioscoop

In 1976 wordt de bioscoop uitgebreid met Steenstraat 37, de ramen worden terug liggend dichtgemetseld en voorzien van een luifel. In 1994 krijgt de luifel van de bioscoop aluminium panelen, de kozijnen van de entree worden vervangen door hardglazen puien.

Bij de reconstructie is van belang dat er weer samenhang komt tussen de puien en de bovenstaande gevels. Als uitgangspunt voor de renovatie van de gevel van nummer 39 ligt het voor de hand om het oorspronkelijke ontwerp uit 1934 als uitgangspunt te nemen. Het originele metselwerk op de begane grond van vóór 1932 bestaat immers niet meer. Het is daarom logischer om de bestaande indeling te handhaven en voor het pand nummer 37 de situatie rond 1932 als uitgangspunt te nemen. Met weinig ingrepen als het terugbrengen van de luifel, kon de reconstructie tot stand worden gebracht. Met dank aan Wim de Wolf, ambtenaar bij de Gemeente Leiden, belast met de begeleiding van het project historische winkelpuien.

Resultaat van de reconstructie van de gevel van pand 39 naar de tekeningen van 1934

Passend materiaalgebruik is wel belangrijk. De gevel van nummer 39 is in oude luister teruggebracht, de gevelbekleding is verwijderd, de luifel en reclametekst midden op de gevel zijn terug. In de pui aan weerszijde van de ingang sluiten de brede penanten goed aan bij de gevel, een prachtig resultaat. Helaas ontsieren de donkere luifels boven de vitrinekasten nog steeds de pui van nummer 37. Hopelijk wordt dit snel aangepakt.

Anderhalf jaar digitaal buurtnieuws

Jasper Bot

De datum werd nog even opgezocht, maar de inhoud kan John Coenraad zich meteen herinneren. Op 8 december 2011 verscheen de eerste mailing van Nieuws voor & uit de buurt, toen over de gedeeltelijke afsluiting van de Morsbuurt in verband met het naderende festijn van het Glazen huis. De online nieuwsbrief van de buurt is inmiddels een oude bekende geworden. Met de weetjes die voor de buurt interessant zijn kunnen de bewoners blijven. Achter deze periodieke mailing schuilt een verhaal.

Voor John, samensteller van iedere editie, begint het verhaal meer dan 2 jaar geleden. “In die tijd hadden we last van hanggroep jongeren op en rond de kade van het Kort Galgewater. Ik had er zelf ook last van en wilde hier iets mee gaan doen. Hierdoor kwam ik in contact met de buurtvereniging en zo ben ik er eigenlijk min of meer ingerold.” De inspanningen na het houden van een enquête, die ik samen met Martin Boon deed, om de overlast van de jongeren terug te dringen hebben hun vruchten afgeworpen. “Door het plaatsen van enkele hekken en planten, waardoor ze niet meer lekker op een richel kunnen zitten, is de overlast sterk teruggelopen. Zo eenvoudig kan het zijn.” John had de smaak te pakken en na het voor enkele maanden waarnemen van de functie van voorzitter van de buurtvereniging, deed de mogelijkheid zich voor om voor de vereniging online aan de slag te gaan. “Door de viering van het 400 jarig bestaan van de buurt de Oude Morsch en de activiteiten die daar allemaal rondom werden georganiseerd, kwam het idee dat het handig zou zijn om sneller de buurt te kunnen informeren. Een website leek ons toen een goed plan. Uiteindelijk is de mailing ernaast bijgekomen.”

Voor iedere editie is John minimaal 2 uur kwijt, maar dat kan oplopen tot wel 4 á 5 uurtjes. “De werkdruk ligt vooral aan of er veel zaken te melden zijn, bijvoorbeeld eind april als er van alles georganiseerd wordt omtrent de Konings- en bevrijdingsdag. Het kost ook tijd om nieuws te scannen op relevantie voor onze buurt. De items worden aangeleverd door het bestuur, buurtkaderoverleg, gemeente (Stadskrant), uit Leidse bladen en via mail door buurtbewoners.

John zit namens onze buurt in het buurtkader overleg. Het valt hem op dat de gemeente steeds beter in staat is om vooraf nieuws over op handen zijnde activiteiten in de buurt te communiceren. Wat John jammer vindt is dat in het algemeen toch nog vrij gauw op de gedachte wordt teruggevallen van activiteiten zijn er nu eenmaal en dat hoort bij de binnenstad. De gemeente is veel bezig met activiteiten om mensen buiten Leiden naar binnen te halen, zoals toerisme. Toch ziet John kansen om voor de aantrekkelijkheid van de buurt meer samen te werken met bijvoorbeeld winkels. “Het is niet de bedoeling dat er meteen advertenties in de mailing komen, maar het meer communiceren van activiteiten georganiseerd door het bedrijfsleven zou een goed idee kunnen zijn.”

Als we de statistieken van de site bekijken dan zien we dat vooral kort na het versturen van de mailing er een piek is aan belangstelling voor de items op de site. De mailing en het nieuws wordt dus gelezen, maar er zijn al weer genoeg plannen om zaken verder te verbeteren, bijvoorbeeld het kunnen doorzoeken van het digitale archief van de buurtkrant met steekwoorden. Op de vraag wat John er zelf van vindt nu hij na anderhalf jaar terugkijkt op de buurtmail, antwoordt hij: “Als ik nu zie hoe het allemaal staat en dat ik dit zo zelf allemaal heb opgezet vanuit niets, dan had ik aan het begin niet kunnen verwachten dat ik dit allemaal voor elkaar zou krijgen en eigenlijk ben ik er daarom best wel trots op.” Dankzij John’ s inspanningen blijven wij op de hoogte. We kijken uit naar de volgende update.

Interview met Marianne, schoenmaker

Nel Hansen

Nu alweer twee jaar geleden is de schoenmakerij van Ton Ruytenbeek overgenomen door Marianne Zweerus en wel op de verjaardag van Marianne, 1 april 2011. Vrienden, familie en natuurlijk Ton en Lien Ruytenbeek kwamen met bloemen op bezoek om de opening feestelijk te vieren.

Marianne is erg blij dat ze het vertrouwen van de familie Ruytenbeek heeft gekregen om de zaak voort te zetten. Tevens heeft ze een fijne klantenkring over kunnen nemen. De gehele Morsstraat ervaart ze als een warm bad, leuke ondernemerscollega's en bewoners. Altijd een helpende hand om even op te letten of om geld te wisselen; iedereen staat voor haar klaar. In haar vrije tijd vindt ze de volkstuin onderhouden en met bijen bezig zijn een goede ontspanning. Marianne heeft lange tijd computerles gegeven, nog in het DOS tijdperk, en vond dit steeds minder leuk. Marianne is een warme vrouw met gevoel voor natuur en daaruit vloeit het hergebruik van spullen en waar kan dat beter dan bij schoenreparaties? Het vak heeft Marianne geleerd van Jan Leefflang. Marianne werkte in de Bakkersteeg en hij kwam eens per week langs en gaf haar onderricht. Daarna heeft Marianne de opleiding schoenherstel gevolgd.

Ton Ruytenbeek kwam al regelmatig in de Bakkersteeg en was dus al een bekende voor Marianne. Daarna was de overname van het bedrijf niet zo'n grote stap. Op woensdag komt de heer Leefflang nog regelmatig langs en ook Ton Ruytenbeek laat zich regelmatig zien om te horen hoe alles verloopt. Het leukste van de restauratiehandelingen waar Marianne haar geld mee verdient vind ze om kale leren schoenen weer helemaal mooi te maken.

Nieuwe leren zolen, rubberen hakken, het bijkleuren en poetsen en dan is de schoen weer als nieuw. Dat is fijn werk vooral als de klant ook blij is omdat de schoen er weer mooi uitziet. Tevens vindt Marianne het leuk om de hooggehakte damesschoenen te repareren nadat ze beschadigd zijn door het lopen op de bestrating van kinderhoofdjes. Maar ook voor kapotte ritsen van tassen bent u welkom.

Tegenwoordig dragen veel mensen gemakschoenen, deze schoenen zijn eigenlijk niet bedoeld om nog eens te verzolen. Het is vaak niet duidelijk van welk materiaal dit is gemaakt en het wordt dan puzzelen welke lijmsort hiervoor gebruikt moet worden. Er wordt nu veel plastic gebruikt. Dat is niet makkelijk te schuren want door de hitte smelt het plastic soms. Altijd geldt: heeft de klant een klacht dan ziet Marianne ze graag terugkomen en probeert ze het te verhelpen waar mogelijk. Marianne probeert regelmatig klandizie in ons buurtje te besteden, soms eens eten bij de Dikke Bil of toch maar eens bij haar broer de bagel baker van Better Bagels op de Lange Mare. Het ondernemersvak zit in de familie. Wij hopen dat dit oude ambacht nog lang in ons buurtje zal blijven bestaan.

Van de bestuurstafel

Martin Boon

Voor de Drie Oktoberviering van dit jaar is de eerste bespreking alweer gevoerd met de SHHL (Stichting Historische Haven Leiden). Het programma volgt globaal dat van vorig jaar.

Extra is dat de SHHL bescheiden met de Open Monumentendagen op 14 september mee doet. Het weekeinde daarvoor is er de buurtbarbecue dat in het teken staat van het 25 jarig bestaan.

We zijn een kleine buurtvereniging en al dit werk is voor het bestuur alleen echt teveel. Vandaar dat het bestuur via een inlegvel in deze buurtkrant u verzoekt om de helpende hand te bieden bij deze activiteiten. Het bestuur hoort het graag van u! Ook mensen die zich bezig willen houden met de kweektuin voor het Singelpark kunnen zich aanmelden, ook al zijn de plannen voor het Singelpark even geparkeerd.

De herinrichting van het Morspoortplein, dat was opgenomen in de plannen voor het Singelpark, wil het bestuur graag weer daarvan loskoppelen, zodat daar wel mee begonnen kan worden.

Het verlies van de negen parkeerplaatsen naast de Morspoort lijken gecompenseerd te gaan worden in de Morspoortgarage (raadsvoorstel). Het bestuur heeft de gemeente een brief geschreven om ook de eerder verloren gegane parkeerplaatsen te compenseren in de Morspoortgarage.

Na de zomer gaat er begonnen worden met het plaatsen van ondergrondse vuilcontainers in de binnenstad. Dit gebeurt per wijk en er wordt begonnen met de Pieters- en Academiewijk. Voorafgaand aan de werkzaamheden zal een informatieavond plaats vinden voor iedere wijk. Wanneer deze buurt aan de beurt is, is nog onduidelijk.

Over de ontwikkelingen met betrekking tot de Beestenmarkt-Terrassenplein hebben we niets meer vernomen. Het bestuur gaat contact opnemen om te zien hoe het ervoor staat.

De verkeerscirculatieplannen die op 9 april besproken zijn door wethouder Strijk waren niet de geïntegreerde plannen en aanpak die de binnenstadverenigingen voor ogen stonden, maar slechts de afzonderlijke projecten. Zij gaan de wethouder vragen alsnog hiermee te komen.

Het plan voor de Lammermarkt is ineens veranderd en daardoor lijkt er van het oorspronkelijke plan niks terecht te komen. Het bestuur kan hier helaas niets tegen doen.

De gemeente heeft aangegeven op korte termijn geen geld voor het opknappen van de verbindingswegen, o.a. de Morsstraat, te hebben. Het bestuur gaat onderzoeken in hoeverre een snelle en goedkope oplossing is te vinden voor het fietsenprobleem in de Morsstraat.

Buurtvereniging 'De Put in de Oude Morsch'

De buurtvereniging behartigt de belangen van de bewoners van de buurt 'De Oude Morsch'. Zij gaat discussies aan met de gemeente over o.a. het parkeerbeleid, (geluid)overlast, gemeentelijk welzijnsbeleid, herbestrating, groenvoorziening, verkeer en veiligheid.

De buurt 'De Oude Morsch' beslaat het gebied tussen de Nieuwe Beestenmarkt, Rijsburgersingel, Morssingel en het Kort Galgewater.

Voor nieuws over de buurt kunt u naast de buurtkrant eveneens online terecht via www.deoudemorsch.nl.

Bestuur van de Vereniging 'De Put in de Oude Morsch'

John Marks	voorzitter	jmarks@planet.nl
Martin Boon	secretaris	mjcboon@casema.nl
Nel Hansen	penningmeester	nel.hansen@planet.nl
John Coenraad	lid	john.coenraad@tiscali.nl
Martijn Hoogeland	lid	maru1883@gmail.com

Het bestuur van de buurtvereniging vergadert regelmatig. Iedereen is welkom om een vergadering bij te wonen. Mail voor actuele data met Martin of Nel.

Lidmaatschap

Wilt u lid worden van de buurtvereniging? Dit kan voor 7 euro per jaar. U krijgt bij lidmaatschap een gratis drankje tijdens iedere buurtborrel. Meld je aan via info@deoudemorsch.nl.

Op 11 juni was er een infoavond mbt de komst van De Binnenvest naar het marechausseegebouw aan de Morsweg. Het bestuur is er naar toe geweest en zal later verslag doen.

Het bestuur wenst u allen een goede zomer en hoopt u 8 september te zien op de buurtbarbecue!

Sponsors van buurtvereniging 'De Put in de Oude Morsch'

BAR SPAANS RESTAURANT

LA PLANCHA

Morsstraat 55, 2312 BL Leiden tel./ fax 071 - 5134262

www.biercafe.nl

LEMMYS Bier-Café

Morsstraat 24 Leiden
071-512 64 02

**Hét Bier-
& Whiskycafé
van Leiden!**

**70 soorten bier op de fles, 50 soorten whisky,
7 dagen in de week geopend vanaf 17.00,
mogelijkheden voor Bierproeverijen & Borrels!**

**HUUR
MIJ!**

AutoRent

supershortlease.nl

www.huurmij.nl

Drive
CarSharing

Sint Aagtenstraat 14 • 2312 CB Leiden • T 071 - 513 47 00

MAN VERMIST!

**Als heer terug gevonden bij
"HERENKAPSALON JOS"**

1e Binnenvestgracht 29
Tel. 071 - 513 22 02

Dinsdags zonder afspraak.
Tevens deze dag 65+ korting.

**ER IS MAAR ÉÉN MAKELAAR
DIE UW WIJK ECHT GOED KENT...**
(en niet alleen maar omdat hij er zelf ook woont!)

LEK®

makelaars & taxateurs

HAAGWEG 4-E17 071 - 5138000

Sponsors van buurtvereniging 'De Put in de Oude Morsch'

Chocolaterie Leonidas in Leiden

Aan de Kapelstraat van Leiden op nummer 1 vindt u onze Leonidas chocolaterie. Wij verkopen over de 100 soorten bonbons. Ook kunt u hier terecht voor vele cadeau-ideeën. Met het ruime assortiment glaswerk en porselein als verpakking kunnen we al uw wensen op chocolade gebied verzorgen.

Bij inlevering van 100 euro aan kassabonnen ontvangt u van ons twee High-Tea bonnen voor LUNCHROOM Leonidas in Delft.

Daarnaast wordt met Sinterklaas en Kerst ons assortiment uitgebreid, en vindt u bij ons allerlei Sinterklaas- en Kerstcadeaus.

Onze openingstijden zijn:

Ma. t/m Vr.: 10.00 - 18.00
Do.: 10.00 - 20.00
Za.: 10.00 - 17.00
Zo.: 13.00 - 17.00

Telefoon: 071 - 5142689

P. Hansen

Schoonmaakbedrijf
Narmstraat 29
2312 BD Leiden
tel: 071-5134585

Wist u dat wij

*ook in deze buurt aan
glasbewassing doen.
Vraag vrijblijvend een offerte
aan!!!!*

TOWI

*Al 40 jaar toonaangevend op het
gebied van teken-, kunstschilders-,
grafische en hobby materialen.*

TOWI

Morsstraat 22, 2312 BM Leiden
Tel. 071-5133972

Bloemenboot "De Watertuin"
gelegen hartje stad Leiden.

Voor elke stijl een juist boeket!

Blauwpoortsbrug
Tel. 071-5127592